Цілий світ стає автоматизованим і аудиторська діяльність – не виключення. Інструменти діджиталізації, такі як штучний інтелект, блокчейн, кібербезпека та аналітика даних дозволять аудиторам працювати з великими обсягами нефінансової інформації, підвищуючи якість перевірки та мінімізуючи ризик некоректного відображення даних. Антимонопольний комітет України зазначає, що перед тим, як компанії повідомлятимуть споживачам будь-які з типів «зелених» тверджень, такі твердження мають пройти незалежну перевірку та бути підтвердженими науковими доказами [4]. Запровадження жорсткіших вимог до аудиту ESG-показників та використання незалежних інструментів перевірки допоможе зменшити ризики маніпуляцій та підвищити довіру зовнішніх користувачів, особливо інвесторів, до інформації про сталий розвиток компаній.

Отже, проаналізувавши сутність аудиту у напрямі сталого розвитку, можна стверджувати, що аудитори в сучасних умовах стикаються з відсутністю єдиних нормативних стандартів, недостатньою обізнаністю, відображенням фіктивних “зелених“ тверджень та регуляторною невизначеністю. Натомість такі вектори розвитку, як уніфікація стандартів звітності, імплементація обов’язкового аудиту показників СР, розвиток компетентності фахівців та автоматизація процесів перевірки, відкривають двері до нових горизонтів, де знання аудитора можуть стати частиною глобальної мети.

Звітність зі сталого розвитку є важливою складовою частиною сучасної бізнес-практики, і компанії, що не розпочнуть підготовку до цієї звітності, ризикують залишитися позаду конкурентів. Українські компанії повинні адаптуватися до вимог CSRD вже нині, щоб бути готовими до змін, що набули чинності у поточному 2025 році. Це дозволить їм не тільки відповідати міжнародним вимогам, але й забезпечити стабільний, ефективний та сталий розвиток у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Міністерство фінансів України : вебсайт. URL: https://mof.gov.ua/uk/ (дата звернення: 09.03.2025)

2. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю : вебсайт. URL: https://www.apob.org.ua/ (дата звернення: 09.03.2025)

3. Національний банк України : вебсайт. URL: https://bank.gov.ua/ (дата звернення: 12.03.2025)

4. Антимонопольний комітет України : вебсайт. URL: https://amcu.gov.ua/ (дата звернення: 12.03.2025)

5. Цілі сталого розвитку. URL: https://ukraine.un.org/uk/sdgs

6. Strategic plan of the International Organization of Supreme Audit Institutions 2023-2028. URL: https://www.intosai.org/fileadmin/ downloads/news/ 2022/10/20232028_Strategic_Plan_INTOSAI_ENGLISH_10-05-2022.pdf

7. Пантелеєв В. П. Безверхий К.В. Використання звітності про соціальну діяльність для підтримки корпоративної соціальної відповідальності. Колективна монографія Одеського національного університету

імені І.І. Мечнікова «Соціальна відповідальність як форма забезпечення сталого розвитку господарюючих систем: суспільство, галузь, підприємство. монографія / за наук. ред. д.е.н., доцента Ніценка В.С., к.е.н., доцента Н.Л. Кусик. Одеса : ТОВ «Лерадрук», 2017. С. 101-139.

Сидоренко А. О.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
освітньої програми «Облік, аудит та оподаткування»;
науковий керівник:
Афанас'єва І. І.,
к.е.н., доцент,
завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту (м. Київ)

ОБЛІК СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЗНАЧЕННЯ ТА РОЛЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сталий розвиток є ключовим напрямком сучасного світу, спрямованим на збалансування економічного зростання, соціального добробуту та екологічної рівноваги. З огляду на глобальну зміну клімату, виснаження природних ресурсів і суспільні виклики, вкрай важливо інтегрувати принципи сталого розвитку в усі аспекти життя, включаючи і бухгалтерський облік.

Бухгалтерський облік відіграє ключову роль у забезпеченні прозорості та відповідальності суб'єктів господарювання перед суспільством, інвесторами та регулюючими органами.

Метою даного обліку є забезпечення прозорості, відповідальності та довгострокової ефективність управління ресурсами. Також основною метою є підготовка звітів про взаємодію компанії із суспільством і навколишнім середовищем шляхом розкриття інформації щодо різних видів впливу на діяльність [2]. Даний облік підтримує впровадження ефективних механізмів моніторингу використання природних ресурсів, дотримання соціальних стандартів, впровадження екологічно чистих бізнес-моделей. Завдяки цьому підприємства можуть не тільки відповідати сучасним нормативним вимогам, а й підвищити свою конкурентоспроможність на ринку.

У контексті сталого розвитку зростає важливість надання інформації, яка відображає екологічні, економічні та соціальні аспекти діяльності підприємства. Фінансова звітність відображає економічні показники, в той час нефінансова звітність задовольняє запити щодо соціальних та екологічних аспектів. Такі звіти дозволяють оцінити, наскільки ефективно підприємства впроваджують принципи сталого розвитку та їхній вплив на довкілля, суспільство та економіку [1].

Інноваційні технології відіграють важливу роль у розвитку сталого бухгалтерського обліку. Зокрема, використання технологій блокчейн дозволяє забезпечити прозорість і надійність даних шляхом створення незмінних записів транзакцій. Це допомагає відстежувати походження ресурсів і підтвердження екологічної відповідності діяльності компанії. Штучний інтелект автоматизує процеси аналізу нефінансових даних і дозволяє ідентифікувати екологічні та соціальні ризики, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень. Аналітика великих даних допомагає компаніям відслідковувати використання природних ресурсів у реальному часі, прогнозувати екологічні тенденції та оцінювати ефективність впровадження соціальних ініціатив. Крім того, за допомогою розумних пристроїв можна контролювати викиди, оптимізувати споживання енергії та впроваджувати екологічно ефективні бізнес-процеси. Хмарні технології забезпечують доступ до звітності в реальному часі та сприяють ефективній взаємодії між компаніями, незалежно від їх місцезнаходження.

Облік сталого розвитку відіграє вирішальну роль у забезпеченні прозорості, відповідальності та ефективності управління шляхом інтеграції екологічних, соціальних та економічних аспектів у бізнес-процеси. Він сприяє відкритості для зацікавлених сторін, надаючи об’єктивну інформацію про вплив діяльності компанії на довкілля та суспільство. За допомогою бухгалтерського обліку сталого розвитку компанії можуть оцінити ефективність екологічних ініціатив, дотримання соціальних стандартів і реалізацію стратегій, орієнтованих на довгострокову стійкість. Це допомагає зменшити ризики, пов'язані з екологічними катастрофами, змінами нормативних вимог або соціальними конфліктами, що підвищує стабільність і передбачуваність діяльності.

Отже, облік сталого розвитку є невід’ємною частиною сучасного бізнес-середовища, оскільки забезпечує прозорість діяльності підприємств, сприяє відповідальному використанню ресурсів та підвищує їх конкурентоспроможність. Завдяки впровадженню нових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект і великі дані, компанії можуть значно підвищити якість моніторингу екологічних і соціальних аспектів своєї діяльності. Важливість такого обліку постійно зростає, оскільки суспільство та ринок вимагають від підприємств більшої відкритості та відповідальності.

Таким чином, впровадження обліку сталого розвитку сприяє реалізації міжнародних ініціатив щодо боротьби зі зміною клімату, раціонального використання ресурсів та підвищення соціального добробуту. Інтегруючи принципи сталого розвитку у фінансову та нефінансову звітність, суб’єкти господарювання можуть оцінювати довгострокові ризики та можливості, що дозволяє адаптуватися до нових викликів у світовій економіці. Тому облік сталого розвитку є не лише важливим інструментом управління, а й основою для побудови відповідальної та сталої економіки майбутнього.